Zəfərin ilk müjdəsi

Azərbaycan əsgərinin "Aprel dərsləri"

Tarixin döyüş və zəfər salnaməli səhifələri az olmayıb. Müharibənin yazılmış və yazılmamış qanunları var.

Əsas hədəfə - strategiyaya nail olmaq üçün döyüşlərin müəyyən məqamında taktiki gedişlər dəyişilir. Müharibəyə ciddi hazırlıq isə döyüşlər vaxtı özünü göstərir: hər addımda ya məğlubiyyət, ya da qələbə əzmi hiss edilir.

Ermənistanın 1988-ci ildən Azərbaycana qarşı qeyri-qanuni ərazi iddiaları ilə bağlı başladığı elan olunmamış müharibə xalqımıza mənəvi, yenicə müstəqilliyini bərpa etmiş dövlətimizə arxadan vurulan zərbə oldu. Xalq o ağır günlərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevi heç də təsadüfi yerə köməyə çağırmırdı. Ümummilli Liderin xalqın tələbi ilə gəlişi vəziyyəti dəyişdi. Cəbhənin Füzuli istiqamətində gedən ağır döyüşlər zamanı hər qarış Vətən torpağının azad edilməsi uğrunda ölüm-dirim savaşına atılan, dövlətinə, xüsusən də Ulu Öndərin siyasətinə güvənən Azərbaycan əsgərinin əks-hücuma keçməsi həlledici rol oynadı. Həmin istiqamətdə ordumuz düşmənə "öz yerini göstərdi" - xeyli ərazi, Horadiz də daxil olmaqla düşmən əsarətindən xilas edildi. Bu hücuma tab gətirməyən Ermənistanı atəşkəs elan etməyə çağırdı. 1994-cü ildən atəşkəs elan olundu. Buna baxmayaraq, riyakar Ermənistan özünün təcavüzkar və işğalçılıq siyasətinə son qoymadı, hər gün ön cəbhədə atəşkəs rejimini pozaraq, hətta dinc əhalimizə - uşaqlara, qoca və yaşlılara atəş açmaqdan çəkinmədi. Görünür, "Aprel zəfəri" üçün "burunları gicişirdi".

Erməni təcavüzkarlarının növbəti atəşkəs rejimini pozmaq cəhdi 2016-cı il aprel ayının 1-dən 2-nə keçən gecə baş verdi. Gün ərzində Azərbaycanın cəbhəboyu mövqeləri və yaşayış məntəqələri erməni silahlı qüvvələri tərəfindən güclü artilleriya atəşinə məruz qaldı. Nəticədə 2 dinc sakin öldü, 10 nəfər yaralandı, infrastruktur obyektləri zədələndi, evlər dağıdıldı, əhalinin şəxsi təsərrüfatına və əmlakına xeyli ziyan dəydi. Bu hücumun qarşısının alınması, mülki əhalinin təhlükəsizliyinin qorunması məqsədilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin komandanlığı tərəfindən Ağdərə-Tərtər-Ağdam və Xocavənd-Füzuli istiqamətində təxirəsalınmaz cavab tədbirləri həyata keçirildi. Goranboy rayonuna və Naftalan şəhərinə təhlükə yarada biləcək Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər, Seysulan məntəqəsi və Füzuli rayonu istiqamətində yerləşən "Lələtəpə" adlandırılan yüksəklik düşməndən azad edildi. Döyüşlər nəticəsində Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Ağdərə-Madagiz istiqamətində yolların nəzarətdə saxlanılmasını təmin etdi.

Hərbi əməliyyatlar zamanı ermənilərə məxsus 30 tank, 15-dək artilleriya qurğusu və möhkəmləndirilmiş mühəndis-texniki qurğuları məhv edildi, 320 döyüşçüsü öldürüldü, 500-dən artıq erməni əsgəri isə ağır yaralandı.

Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu əks-hücum hərbi əməliyyatı nəticəsində erməni işğalından azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində əhalinin təhlükəsiz yaşaması mümkünləşdi. Tarixən burada yaşamış dinc əhalinin öz doğma yurdlarına qayıtması üçün Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tam nəzarətinə keçmiş həmin ərazilərdə əsaslı yenidənqurma işləri görüldü. Bu məqsədlə dövlət başçısı İlham Əliyev 24 yanvar 2017-ci il tarixində "İşğaldan azad edilmiş Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı tədbirlər haqqında" sərəncam imzaladı. Sərəncama əsasən, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı görüləcək işlər çərçivəsində birinci mərhələdə 50 fərdi yaşayış evinin, məktəb binasının və müvafiq infrastrukturun tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinə ilkin olaraq 4 milyon manat ayrıldı. Beləliklə, Cocuq Mərcanlı böyük qayıdışın başlanğıcını qoydu.

Əslində bu döyüşlər Azərbaycanın öz torpaqlarını işğalçı qoşunlardan təmizləmək qüdrətində olduğunu sübuta yetirdi. Hadisələr bir daha təsdiqlədi ki, işğalçıya yerini göstərmək üçün ən yaxşı təsir vasitəsi gücdür. Həmin döyüşlərdən sonra Ermənistan silahlı qüvvələrində çaxnaşma yarandı. Müdafiə naziri Seyran Ohanyan tutduğu vəzifədən azad edildi, işğalçı orduya rəhbərlik edən şəxslərin xeyli hissəsi işdən qovuldu. Bu hadisə işğalçı ordu və onun havadarları barəsində yaradılan mifi dağıtdı. Nəhayət, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf bölgələrini işğal altında saxlayan Ermənistanın əsl mahiyyəti üzə çıxdı.

Aprel zəfəri Azərbaycan ictimaiyyətində geniş rezonans doğurdu. Hər kəs bu qələbənin əldə olunmasına sevinməklə yanaşı, onun təbliğinə də ciddi ehtiyac duydu. Bu, böyük Qələbənin ən mühüm şərtlərindən biri idi. 24 il sonra erməni faşistlərindən alınan o torpaqlara ayaq basmaq şərəf idi! O torpaqlarda Xocalıda şəhid olmuş analarımızın, bacılarımızın səsləri daşlaşıb qalmışdı... 24 il sonra ermənilərə böyük bir zərbə vurulmuşdu! Ermənistan tərəfi yüzlərlə itki vermişdi. 4 gün davam edən döyüşlərdə Azərbaycan tərəfi gücünü göstərmişdi. Ermənistanı qorxu bürümüşdü. Çünki Azərbaycanın mübariz ruhlu insanları ayağa qalxmışdı. Bütün gənclər küçələrə axışmışdı. Aprel döyüşləri sübut etdi ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə məhəl qoymayan Ermənistanı Azərbaycan hərbi yolla cəzalandıra, işğalçı siyasətdən çəkindirə bilər. Torpaqlarını qanı bahasına da olsa geri qaytarmaq gücünə malikdir!

Aprel döyüşləri tariximizin şanlı səhifəsidir. Bunu Ali Baş Komandan İlham Əliyev öz çıxışında vurğulamışdır: "Aprel döyüşləri bizim böyük tarixi qələbəmizdir, müasir tariximizdə ən uğurlu hərbi əməliyyatlardan biridir. Vaxtilə işğal edilmiş torpaqlarda bu gün Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Döyüşlər zamanı hərbçilərimiz peşəkarlıq, qəhrəmanlıq göstərmişlər. Bir daha göstərmişlər ki, Azərbaycan əsgəri, zabiti həm peşəkardır, həm Vətənə bağlıdır, həm də istənilən anda öz vəzifə borcunu yerinə yetirməyə hazırdır".

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
"Azərbaycan"